

Voorgoed verbonden... met wie en waarom?

Studiereis naar Israël voor predikanten en theologisch geïnteresseerden

‘Voorgoed verbonden.’ Met die titel legt de brochure van deputaten Kerk en Israël uit waarom en hoe wij als kerken verbonden zijn met Israël.

Wie is ‘Israël’?

Van verschillende kanten worden er vragen gesteld over deze ‘verbondenheid’. Waarom is de kerk verbonden met het Joodse volk? Wat houdt dat nu nog in? Wat is de blijvende betekenis van Gods verbond, nu Israël *grosso modo* Jezus niet erkent als de Messias? En wat bedoelen we dan precies met ‘Israël’?

De studiereis zal zich op deze vragen richten. Door lezingen, ontmoetingen en samen met Joden de Schriften te bestuderen, luisteren we naar de manier waarop de Joodse traditie ‘Israël’ definieert. We richten ons niet alleen op een doordenking op academisch niveau, maar ook op een existentiële uitwisseling. Dat zal deze studiereis tot een unieke ervaring maken. Naast ontmoetingen met orthodoxe Joden zullen er gesprekken zijn met Messiasbelijdende Joden: hoe kijken zij aan tegen de verbondenheid met het Joodse volk en wat is hun positie binnen de kerk? Ook luisteren we naar de manier waarop ‘Israël’ wordt gedefinieerd in de christelijke traditie, in het bijzonder hoe dat in Israël zelf gebeurt door Palestijnse theologen.

Verdieping

Wie voor het eerst naar Israël gaat zal veel aan de kennismaking met het land en het volk hebben. We verblijven in Jeruzalem, maar bezoeken ook Nazareth, het meer van Galilea, een archeologische site als context van het Nieuwe testament, de Jordaan, de verschillende soorten woestijn rond Jeruzalem, Qumran, Ein Gedi, Massada, Arad en de Dode Zee. De verbinding met de

plaatsen die we bezoeken geven een extra dimensie aan de studie.

De focus is vooral gericht op verdieping. Naast een algemeen programma zal ieder daarom gelegenheid krijgen een specifiek thema uit te diepen. Dat gebeurt in kleinere groepen. Deelthema's zijn:

- 1. Liturgie: over het gebruik van de naam *Israël* in de eredienst van synagoge en kerk.
- 2. Recht: juridische aspecten bij de definitie van *Israël*, zowel in Bijbels perspectief als in de Joodse traditie en in Israëliësch recht.
- 3. Eschatologie: hoe spelen beloften ten aanzien van *Israël* door in Joodse en christelijke verwachtingen en politieke stellingname?

De groepen gaan met elkaar in gesprek over hun bevindingen. Deze onderlinge ontmoeting is een wezenlijk element van de theologische reflectie en persoonlijke vorming.

Opzet

Aan de elfdaagse studiereis gaan drie studiedagen vooraf in Nederland met lezingen en workshops ter voorbereiding van het programma in Israël. Indien mogelijk wordt de reis afgesloten met een minisymposium in Jeruzalem, met lokale sprekers en gesprekspartners.

Na de reis volgt nog een evaluatie-dag. Omdat de vraagstelling van de studiereis ingaat op de onderzoeksopdracht die deputaten kregen van de synode, vormt het studieprogramma een onderdeel van de beantwoording van de daarin gestelde vragen. Mede hierom stimuleren deputaten deelname aan de reis door deze voor maximaal 20 personen fors te subsidiëren.

Aankomst en vertrek zijn flexibel, zodat men een eigen bezoek aan de studiereis kan vastmaken zonder extra reiskosten. Om die reden worden tickets individueel aangeschaft (nu vanaf ong. 200 euro voor vroegboekers). De overige reiskosten (comfortabel onderkomen, alle maaltijden behalve de lichte lunches, alle reiskosten in Israël en het studieprogramma) bedragen € 575,-.

Omdat het aantal subsidies gemaximeerd is, worden deze toegekend op volgorde van opgave. Opgave en verdere informatie bij het Centrum voor Israëlstudies, via cis@che.nl

Voorlopige opzet van het **studieprogramma**:

periode	voorbereiding: informatie en voorbereidingsactiviteiten	
Januari 2016	Studiedag met twee inleidende colleges en onderlinge bezinning Uitleg van het programma en keuze voor groep met eigen leerdoel	
	algemeen deel	onderzoek eigen leerdoel
Maart 2016 Mei 2016	Twee halve studiedagen met colleges, introducties op diverse thema's die aan de orde zullen komen tijdens de reis	Twee halve studiedagen uitwerking eigen vraagstelling door uitwisseling literatuur, maken van werkplan en plannen van ontmoetingen

	Studiereis Israël	Studie in Israël
13-23 juni 2016	Gezamenlijk reisprogramma w.o. <ul style="list-style-type: none"> - land en volk - Jodendom, lezingen, ontmoetingen, bezoek synagoge - Lezingen over de drie genoemde thema's voor de hele groep - Samen Schriften lezen met rabbijnen (i.o.) op het Schechterinstituut - Palestijnse christenen; lezingen, ontmoetingen - Messiasbelijdende gemeenten - mini-symposium 	Eigen onderzoek: Diverse ontmoetingen en gesprekken volgens vastgesteld werkplan, o.l.v. een of twee deputaten Iedere groep bereidt één onderdeel van het algemene reisprogramma in het bijzonder voor, geeft hierop een introductie en leidt hierover een gesprek ter plaatse
September 2016	Afsluitende studiedag: verslag, evaluatie, integratie	

Het eerste concept van het **reisprogramma** ziet er als volgt uit (hier zullen nog wijzigingen in plaatsvinden):

Begin van de reis

Maandag 13 juni   Reis en transfer naar Jeruzalem
                                  Diner in klooster
                                  Ontmoeting met Aart Brons

Introductie en diverse christelijke ontmoetingen

Dinsdag 14 juni   7.30 uur ontbijt
                                  Wandeling Olijfberg, Via Dolorosa, christelijke wijk ontmoetingen en gesprek met christenen die vanuit verschillende perspectieven gericht zijn op 'Israël'.
                                  Avond: Joods perspectief op Israël in het Nieuwe Testament

In de voetsporen van Jezus

Woensdag 15 juni   7.00 uur ontbijt
                                  8.00 uur vertrek naar Nazareth
                                  10.30 uur rondleiding in Nazareth Village
                                  12.30 uur lunch op berg de zaligsprekingen, korte overweging
                                  15.00 uur opgraving van Magdala: Israël in de tijd van Jezus
                                  17.00 uur boottocht meer van Galilea
                                  19.00 uur diner in Tiberias
                                  20.00 uur vertrek naar Jeruzalem (aankomst 22.30 uur)

Verdieping Joodse visies en kennismaking met conflict

Donderdag 16 juni 7.30 uur ontbijt

Wandeling door Joodse wijk, bezoek westelijke tempelmuur

Lezing over Israël in rabbijnse bronnen op Mount Zion.

Middag: twee verschillende visies op het conflict: excursie met Keep Jerusalem en ontmoeting bij Tent of Nations

Avond: lezing van verzoeningsbeweging Musalaha

Woestijn van Juda, Dode zee. Begin van de sabbat als rustdag

Vrijdag 17 juni

Van Jeruzalem naar Jericho, bezoek aan Qumran: uitleg t.a.v. deze groep van het 'ware Israël'

Vervolgens langs de Dode Zee tot aan Ein Gedi.

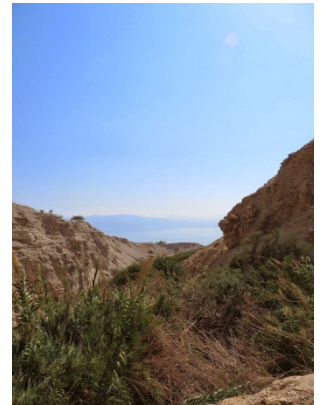
Daar een hike langs de wadi tot aan de 'hidden waterfall'.

Bezoek aan de oude synagoge van Ein Gedi (ontspanning, natuur)

16.00 uur terug naar Jeruzalem.

Bezoek synagoge, eerst uitleg over de liturgie, dan kabbalat shabbat.

We maken een sabbatsmaaltijd mee in diverse gastgezinnen.

Sabbat

Zaterdag 18 juni

's Morgens bezoek aan verschillende Messiasbelijdende gemeenten

Middag vrij.

Na diner: lezing door voorganger Messiasbelijdende gemeente

Kerkdienst, groepsontmoetingen

Zondag 19 juni

's Morgens: kerkdienst in Christ Church

Middag: vrij voor groepsontmoetingen

19.00 uur diner

Avond: perasha van de week, schriftlezen met een rabbijn

Gedenken, groepsontmoetingen

Maandag 20 juni

Bezoek aan het gedachtenismuseum van de holocaust, Yad wa-Shem.

Ontmoeting met Nederlandse holocaust-overlevenden.

Daarna: groepswerk

Avond: lezing van journalist of ...

Bethlehem, Palestijnse christenen

Dinsdag 21 juni

7.30 uur: ontbijt

8.30 uur: vertrek naar Bethlehem; lopen langs de muur, bezoek aan vluchtelingenkamp

11.30 uur: *Bethlehem Bible College*, lezing visie Palestijnse christenen, werk van BBC, rondleiding

12.30 uur lunch, ontmoeting met Palestijnse studenten

14.00 uur opties: *Jemima*, christelijke hulpverlening aan gehandicapte kinderen in Palestijnse context

Of het project *Beit Al-Liqa*, Johnny Shahwan: community versterking om christelijke gemeenschap te bewaren

15.00 uur tijd om kerk te bezoeken en/of te winkelen in Bethlehem.

19.00 uur diner

's Avonds: uitwisseling resultaten groepsontmoetingen

Ontmoeting in studie

Woensdag 22 juni

Morgen: indien mogelijk Chevruta sessie (studeren in tweetallen) met studenten / rabbijnen van

Schechterinstituut: samen de Schriften openen

Middag: eventueel minisymposium met drie verschillende sprekers over betekenis van kind van Abraham-zijn

Einde van de reis

Donderdag 23 juni

Nog laatste bezoek?

Terugreis